

ligere har sagt, at man skal angribe, hvad man anseer for Uret, for at der ikke af Uretens Rod skal opvære Noget, som senere bliver gjældende som lovligt, saaledes skal man itide, før de særlige Grundlove og Fællesforfatningen skulle træde i Kraft, være meget opmærksom paa, at der ikke bliver nogen Strid mellem dem indbyrdes, og naar vi ikke nu faae en saadan Strid hævet, saa vil det blive os overordentligt vanskeligt, ja maaskee aldeles umuligt, senere at sjerne den. Det er jo ikke sagt, at Betingelsen eller Forkastelsen af Fællesforfatningen vil komme til at ligge i vor eller i den næste Rigsdags Haand; Sagen kan blive afgjort af en Rigsdag af en vis Veffaenhed i den kommende Tid, og det Hele kan saaledes blive høist usikkert.

Hvad nu de enkelte Punkter angaaer, da forekommer det mig virkelig, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (J. A. Hansen) endnu har Retten paa sin Side, navnlig med Hensyn til det første Spørgsmaal. Det er ganske rigtigt bemærket af den ærede Minister, at saaledes som Forhandlingerne foreligge angaaende dette Punkt, synes man fornuftigviis ikke at kunne reise nogen Tvivl derom, men der er ogsaa med Rette blevet gjort gjældende, at dette Ministerium ikke er evigt. Jeg har den Tillid til det nuværende Ministerium, at det ikke vil reise nogen saadan Tvivl, men der kan komme et andet Ministerium; lad os vel huske paa, hvorledes det gik med Forbeholdet. Have ikke selv de Rigsdagsmand, som nu forsvare Regeringens Stilling med Hensyn til nærværende Sag, udtrykkeligt erklæret, at efter de Forhandlinger, der havde fundet Sted med Hensyn til Forbeholdet, kunde der fornuftigviis aldrig reises nogen Tvivl om, hvad Rigsdagen havde meent dermed. Saaledes som Sagen nu staaer, kan der, som allerede bemærket, fornuftigviis ikke opstaae nogen Tvivl, men en følgende Regering kan reise Tvivlen, og i hvis Haand ligger saa Afgjørelsen? I selve Regeringens. Det er blevet sagt af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2 Valgfreds (Tscherning), at der i Slutningen af § 2 staaer, at den kan forandres ved Lov; ja, naar først den særlige

Grundlov er traadt i Kraft, kan der vistnok ved Lov foregaae Forandringer i denne Paragraph; men Forandringerne blive vist neppe i fremadstridende Retning; — Forandringer kunne vi faae nok af. Den ærede Premierminister har indrømmet, at der med Hensyn til det 2det Punkt, Udskrivningsvæsenet, var en Modsigelse, og at Ministeriet allerede var betænkt paa at faae den hævet; det viser altsaa, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds med Rette har gjort opmærksom paa denne Sag. Men den høitagtede Premierminister har tilføjet, at det var Noget, hvorpaa Rigsdagen ikke videre kunde indlade sig, da det vedkom de andre Landsdele; det er sandt nok, men det vedkommer ogsaa indirekte den danske Rigsdag, og det synes dog, at Regeringen allerede paa dette Trin af Sagen bestemt kunde udtale sig om, hvorledes man vilde ordne Forholdet, idet man jo ellers kunde risikere, at den omtalte Bestemmelse kunde gaae ud af det foreliggende Udkast. Jeg kan derfor ikke, som det synes, den høitagtede Underviisningsminister finder det, finde det forunderligt, om Rigsdagen besluttede sig til paa dette Stadium at nedsette et Udvalg, der . . . (Formanden ringer.)

Formanden: Om et Udvalg kan der nu slet ikke være Tale.

Minestad: Ja, min Bemærkning refererede sig blot til en Øtring af den høitærede Underviisningsminister; men jeg skal indskrænke mig til blot at udtale, at et Udvalg her vistnok vilde kunne have sin store Nytte.

Kirke- og Underviisningsministeren: Med Hensyn til den ærede sidste Talers Øtringer skal jeg dog bemærke, at Premierministerens Svar paa Spørgsmaalet om Udskrivnings-Lovgivningen var saa klart og bestemt, som det nogenstunde kunde være; jeg troer ikke, at der med Hensyn dertil kan reises Skygge af Tvivl, medmindre man vil reise Tvivl med Hensyn til Noget, som aabenbart maa være og er den danske Rigsdag aldeles ligegyldig. Hvad der for Rigsdagen er af Betydning, det er, hvorvidt og hvorledes den